

TILL REGIONFULLMÄKTIGE

2022-03-21

Interpellation

**Till regionstyrelsens ordförande
Andreas Svahn**

Konsekvenser av IPCC-rapporten

I februari 2022 publicerade IPCC sin delrapport ” Effekter, anpassning och sårbarhet”. Den redovisar effekterna av klimatförändringarna och hur samhället och ekosystemen kan anpassa sig. Här kan vi läsa FN:s skarpaste varning hittills om klimatförändringarnas katastrofala påverkan på människor och ekosystem. Mer än tre miljarder människor är sårbara när klimatet förändras och effekterna kommer tidigare än vad forskarna räknat med. Ett talande exempel är att när detta skrivs är det 38 grader varmare än normalt på jordens kallaste plats, Antarktis.

IPCC-rapporten aktualiserar att de fossila utsläppen måste minska globalt, regionalt och lokalt. Att planeringen för klimatanpassningen måste skyndas på och att katastrofberedskapen måste höjas.

Vilka konsekvenser kan då komma att påverka regionens verksamheter, antingen en och en eller flera samtidigt– snabbare än vad forskarna hittills trott? Några exempel:

Migration

3-4 miljarder människor kommer att bli tvungna att lämna sina hem de kommande 20 åren. Har regionen beredskap för en mycket stor invandring av klimatflyktingars behov av sjukvård? Det får flyktingströmmen från Ukraina att framstå i helt nytt perspektiv, som en liten förövning.

Översvämningar

Översvämningar, likt den i Hallsberg för några år sedan kommer att bli vanligare. Händer det i Örebro kan det få stora konsekvenser för elförsörjningen på sjukhuset eller enstaka vårdcentraler samt att sjukvårdspersonal får svårigheter att ta sig till jobbet och ambulanserna inte kan göra utryckningar. Leveranser av mat och viktiga sjukvårdsprodukter kan komma att avstanna. Klarar regionen en massiv översvämning i exempelvis Örebro stad om den skulle hända sommaren 2022?

Elförsörjningen

Om det blir elavbrott på något av våra sjukhus klarar dagens reservaggregat elförsörjning i några få dagar. Inte mer. Men med de scenarios som nu förutspås kan en klimatrelaterad kris

bli väldigt omfattande och lång. Exempel på frågeställningar är då hur akuta vård, operationer och förlossningar ska kunna genomföras?

Värmeböljor

Vi minns värmeböljan sommaren 2018 då överdödligheten steg i Sverige. Också i vårt län. Vissa operationer kunde inte genomföras och fler patienter än vanligt sökte vård på grund av värmen. Arbetsmiljön inom sjukvården var tidvis tuff på grund av höga inomhustemperaturer. Nu säger forskarna att sådana värmeböljor får vi räkna med vart tredje sommar i snitt inom en mycket snar framtid. Är våra sjukhus och vårdcentraler rustade för att kyla ned inomhustemperaturen så att verksamheten kan fortgå utan störningar?

Vattenbrist

Brist på grundvatten i vår region och andra i landet har varit en visa de senaste åren. När detta skrivs ligger de stora vattenmagasinen *mycket under de normala* i vårt område, enligt Sveriges Geologiska Undersökningar. Skulle vi få en värmebölja sommaren 2022 kan det leda till ransonering av vatten då många också får sitt vatten av ytvattentäkter. Lite vatten ska då räcka till fler. Hur väl förberedda är våra vårdinrättningar på en vattenransonering?

Nya epidemier och sjukdomar

När det blir varmare kan "nya" sjukdomar komma till Sverige. Det handlar om nya bakterier och virussjukdomar som vandrar norrut via djur och insekter. Men också sjukdomar kopplat till översvämningar och exempelvis hög värme. Nuvarande pandemi har visat hur sårbar regionen är om en epidemi drabbar länet och då vår egen personal. Hur skyddar regionen sig för att personalen blir drabbad av epidemisk sjukdom? Hur undviker regionen en ny så kallad vårdskuld i sådana fall?

Eftersom regionen idag saknar en klimatanpassningsplan, blir det naturligt att ställa frågan hur planeringen för att anpassa regionens verksamheter för klimatförändringens effekter ser ut. Dessutom undrar jag vilket politiskt organ som har överblicken och ansvar för samordningen kring beredskap och sårbarhet kopplat till effekter av klimatförändringen.

Frågor till regionstyrelsens ordförande:

Hur väl förberedda är regionen och i vilket styrdokument kan vi hitta en beredskaps – och anpassningsplan kopplad till klimatförändringen?

Upplever du att de folkvalda i fullmäktige har insyn i regionens beredskapsplaner kopplat till klimatförändringen?

Vilket politiskt organ följer upp kontinuerligt och ansvarar för samordning av frågorna om beredskap och sårbarhet kopplat till klimatkrisen?

Mats Gunnarsson

Miljöpartiet